
Het ontwerp van een innovatieve tuintotem

BIJLAGEN J EN K

Mart Rozema

DmWD

15 mei 2013

Universiteit Twente

Industrieel Ontwerpen

Emotie

Natuurbeheersing

Persoonlijk

Ontspanning

Seizoen & emotie

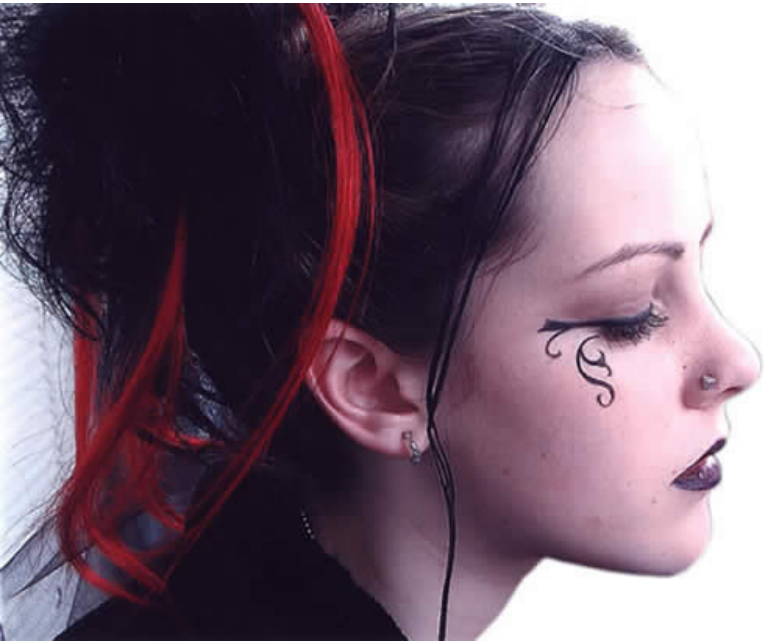
Natuurbeheersing

Aan de ene kant willen mensen natuur beheersen. De mens wil namelijk de controle over zijn eigen tuin houden. Er zijn maar weining mensen die dat los kunnen laten. Aan de andere kant moet een tuin natuurlijk ogen, en wat is natuurlijker dan een tuin die zijn eigen gang gaat? Je zou kunnen spreken van een compromis tussen natuur en cultuur. **Hoe kan een product zo onbeheersbaar en natuurlijk mogelijk zijn, zonder het controlegevoel van de gebruiker te overschreiden?**

Persoonlijk

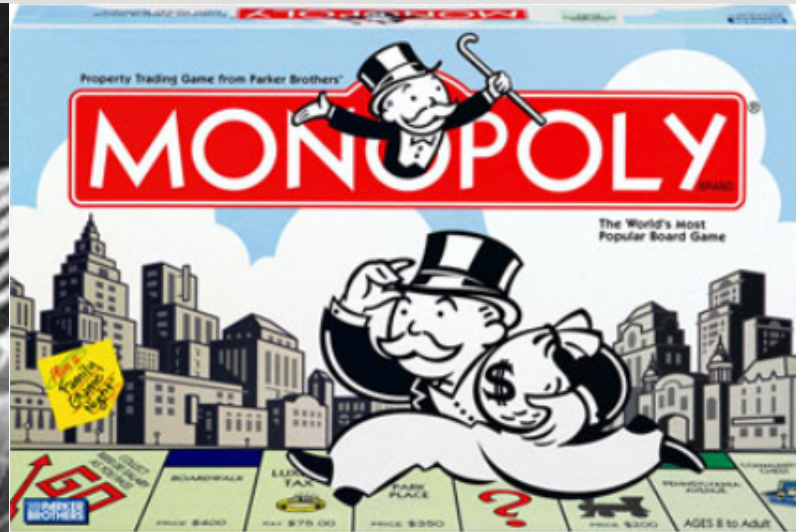

Je hebt pas echt het thuisgevoel als je daadwerkelijk in een door jezelf gecreeerde omgeving bent, of dat de omgeving ten minste tot stand gekomen is door jouw. Aan de andere kant willen gebruikers vaak niet de moeite nemen om heel veel tijd in de opbouw te steken. **Hoe kan een product het gebruiker een persoonlijk gevoel geven terwijl de tijdsbesteding door de gebruiker minimaal is?**

A stylized signature or logo, possibly reading "Ruijter".

Ontspanning

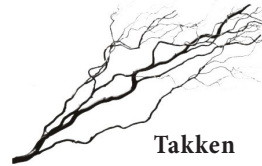
We leven in een drukke en roerige tijd. Dat vind je niet alleen terug in onze agenda's, maar ook in de Westerse bebouwing: weinig plekken in de wereld zijn zo volgebouwd met wegen, huizen en fabrieken als West-Europa. In je tuin moet je daar aan kunnen ontsnappen. Dat kan op een rustgevende manier, maar dat kan ook door op een actieve wijze tijdelijk los te komen van de drukke werkelijkheid. Om optimaal bij de wens van de gebruiker aan te sluiten moet elk gewensd moment kunnen worden begonnen en gestopt met het product. **Hoe kan het product een beleving op zich worden op de momenten dat de gebruiker het wenst?**

Materialen

Natuurlijk

Wit steen

Takken

Terracotta

Gegalvaniseerd
staal

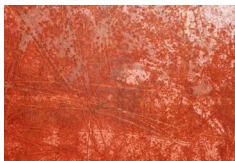
Terrazzo

geïmpregneerd
vuren hout

Berkenhout

verroest ijzer

Geglazuurd
keramiek

Gespoten staal

Persoonlijk

Ontspanning

Seizoen en emotie

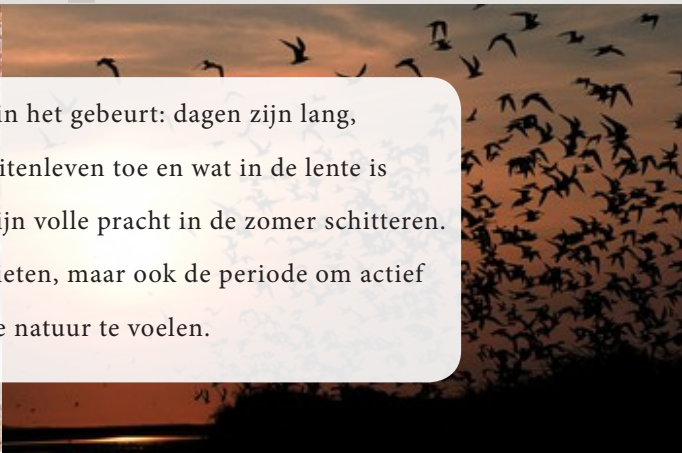
Tijdens een koude winter is het laatste waar je op zit te wachten naar buiten gaan om uitgebreid met je tuin bezig te zijn. De tuin blijft vaak levenloos achter in een toch al zo sombere winter. Een product zou de grauweheid van de winter niet moet ontkennen, maar er wel op een positieve manier mee om moet springen. Het contrast tussen het koude grauwe buiten en het warme comfort binnen kan ook helpen het warme comfort extra te ervaren.

De lente is het seizoen van optimisme en het begin van het nieuwe leven. Dat wil je als gebruiker van dichtbij meemaken.

In de herfst staat in het teken van voorbereiding op de winter. Vogels trekken naar het zuiden, voedselvoorraden worden aangelegd enzovoort. **Hoe creëer je een product zo, dat het in de juiste jaargetijd(en) past?**

De zomer is de periode waarin het gebeurt: dagen zijn lang, de temperatuur laat actief buitenleven toe en wat in de lente is begonnen laat de natuur in zijn volle pracht in de zomer schitteren. Dit is het moment om te genieten, maar ook de periode om actief bezig te zijn met je tuin en de natuur te voelen.

Stijlen en materialen

Modern

Natuurlijk & ecologisch

Warmte & gezelligheid

Modern

Mensen van het blauwe tuintype hebben doorgaans een middenhoog of hoog inkomen. Zij zijn carrièregericht, assertief, kritisch en welgesteld. Deze mensen willen hun succes uitstralen en daarmee erkenning verwerven. Voor zichzelf moet de tuin vooral rust en privacy bieden. Blauwe tuintypes zijn bereid om geld en aandacht aan de tuin te schenken. Zij zullen vaker dan andere tuintypes een tuinarchitect inschakelen.

Overzichtelijk
Scherp contrast
Gecontroleerd
Less is more
Exclusief
Kwaliteit
Stijlvol
Duurzaam
Verzorgd
Eigenzinnig

Modern

Materiaal

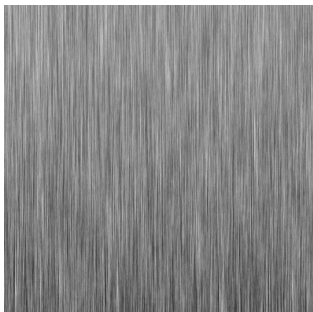
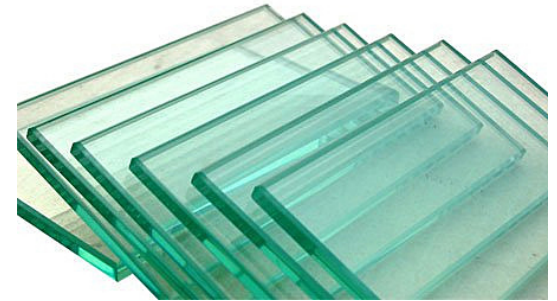

Massief hardhout

Oliën	Teak
Lakken	Elondo
Schaven	Cumaru
	Bankirai
	Kersen

Glas

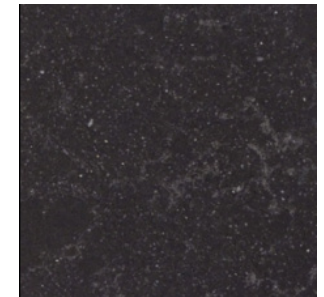

Staal

Gegalvaniseerd	Mat
Gespoten	Glans
Grondlak	
Poedercoaten	
Verzinken	

Composieten

Egaal	Mat
Subtiel	Glans
Grof	

Natuurlijk & ecologisch

Blauwgroene tuintypes houden oprecht van de natuur, en willen ervan genieten. Tuinieren is een echte hobby, dus er mag wat tijd in gaan zitten. De tuin is goed verzorgd, maar niet zo strak gereguleerd als de moderne tuin. De natuur moet namelijk wel de ruimte krijgen. deze mensen zien de tuin als buitenkamer. Vrouwen hebben een groot aandeel in de groep blauwgroene mensen. Deze mensen zijn vaak erg sociaal: ze zijn gezellig, spontaan en vrolijk.

Natuurlijk
Duurzaam
Verzorgd
Gezelligheid
Sfeervol
Rust

Natuurlijk & ecologisch

Materiaal

Steen

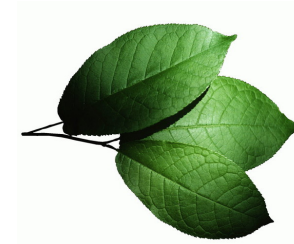
Getrommeld
Gebakken

Stapelsteen
Siersteen

Natuurproducten

Twijgen
Dennenappels
Nestmateriaal
Veren
Bladeren

Hout

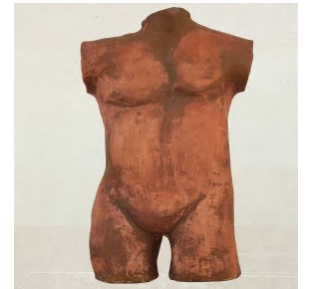
Geïmpregneerd	Beuken
Geschaaf	Eik
Ruw	Essen
Verweerd	Noten
Gerecycled	Dennen
Geverfd	

Klei

Geglazuurd
Onbewerkt

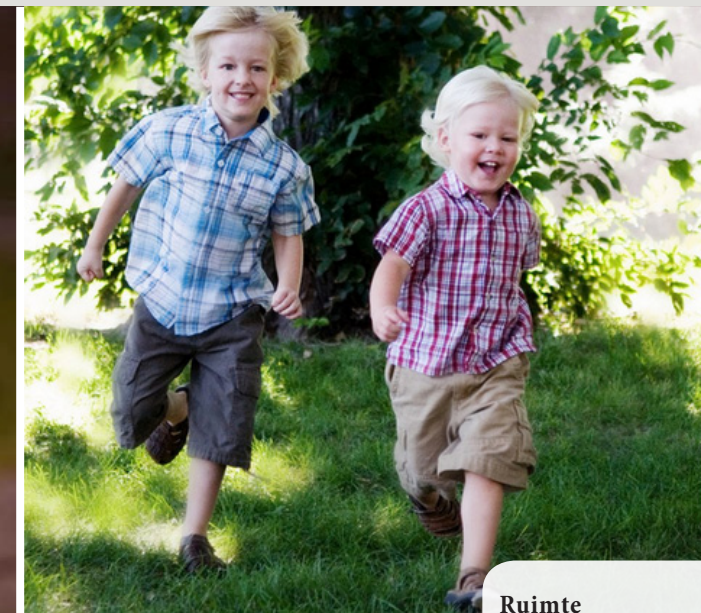
Terracotta
Keramiek

Warmte & gezelligheid

Ten slotte heb je nog de gele tuintypes. Dit zijn de sociale buitengenieters. Ook de gele tuintypes zijn vaak vrouwen, in dit geval als onderdeel van een gezin met één of meerdere kinderen. De tuin wordt vooral gebruikt om de leuke dingen te doen die je binnen niet kunt doen, en om sociale activiteiten in te ondernemen. Zo is een terras bijvoorbeeld een must in de tuin. Ze willen niet heel veel tijd en geld kwijt zijn aan de tuin. Aankoopbeslissingen worden vaak pas in het tuincentrum gemaakt. De tuin vervult een ondersteunende en versterkende rol in de (sociale) activiteiten van het gele tuintype.

Ruimte
Warmte
Gezelligheid
Levendigheid
Bescheiden
Kindvriendelijk

Warmte & gezelligheid

Materiaal

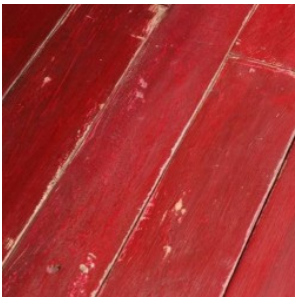

Gebruikt materiaal

Steigerhout

Sloophout

Verroest ijzer

Hout

Geimpregneerd Beuken

Geschaaf Eik

Ruw Essen

Verweerd Noten

Geverfd Dennen

Klei

Geglazuurd

Onbewerkt

Terracotta

Keramiek

Stijlen en emotie

Persoonlijk

Bij de moderne tuin staat uitstraling centraal. De tuin en de inrichting ervan moet een weerspiegeling zijn van het moderne karakter, het succes en de klasse van de eigenaar. Het tuinproduct zal zich dus binnen dit kader moeten profileren. Het is voor hen belangrijk zich te onderscheiden van de rest. Zij zullen eerder een tuinarchitect inhuren dan de gemiddelde intratuinproducten aanschaffen. Een standaard vogelhuisje volstaat dus absoluut niet. Momenteel zie je vrijwel geen vogelproducten in een moderne tuin, omdat dit niet past binnen het strak geregisseerde ontwerp. Wellicht dat daar verandering in kan worden aangebracht. Het uiterlijk van het product staat voorop, het aantrekken en het welzijn van de vogel is nauwelijks van belang. Kenmerkend aan producten van een moderne tuin is dat ze prominent aanwezig zijn. Het

uiterlijk van een vogelproduct kan referenties met de functie hebben, maar kan ook totaal anders zijn. Bezitters van een natuurlijke en ecologische tuin vinden interactie met de natuur erg belangrijk. Zij zullen niet een extreem in het oog springend vogelproduct willen, maar een product dat opgaat in de natuurlijke omgeving alsof het er ingegoten is. De eisen van de vogel zijn belangrijk: ten eerste omdat de gebruiker de vogel graag in de tuin wil. Ten tweede moet de natuur een centrale rol spelen in de tuin. De natuur moet zijn gang kunnen gaan en zich niet hoeven aan te passen aan de mens (in beperkte mate natuurlijk, want ook het blauwgroene tuintype wil uiteindelijk de controle over de tuin houden). Het is dan passend om de eisen van de vogels in te willigen. Dat er rekening wordt gehouden met de natuurlijke habitat van de vogel mag duidelijk uitgestraald worden door het product. Ten slotte is persoonlijk is één van de kernbegrippen

in een tuin gericht op warmte en gezelligheid. De uitstraling van de tuin hoeft geen afzetting tegen de massa te zijn, maar moet wel het ultieme persoonlijke thuisgevoel geven. Het vogelhuisje moet aan de ene kant niet te prominent aanwezig zijn, maar mag aan de andere kant wel gezien worden. De uitstraling moet aansluiten bij de sociale kanten van het gele tuintype. Het vogelhuisje moet toegankelijk, menselijk, levendig en mogelijk speels zijn. Zachte kleuren (rood, oranje) dragen hier aan bij. De vormgeving mag niet al te scherp zijn.

Ontspanning

Naast uitstraling naar buiten moet een moderne tuin ook ontspanning bieden. De eigenaar heeft namelijk een druk leven en wil in de vrije uurtjes dus goed tot

rust komen. De moderne tuin ontleent zich daar goed voor op zijn eigen manier. Deze tuin heeft namelijk een strakke, overzichtelijke en daardoor rustige opzet zonder al te veel tierelantijntjes. Er wordt veel gebruik gemaakt van de kracht van eenvoud. Dat betekent niet dat tuinproducten onopvallend moeten zijn, in tegendeel: tuinproducten mogen prominent aanwezig zijn. Maar dat moet worden bereikt door op het eerste oog eenvoudig maar duidelijk gezette constructies. Een vogelproduct zal ditzelfde karakter moeten uitstralen. Een natuurlijke en ecologische tuin kan op het eerste gezicht rommelig overkomen door de duizenden

blaadjes, takken, steentjes enzovoort. Toch is het dit zeker niet. Door onderlinge samenhang en terugkerende stijlelementen wordt het een overzichtelijk en begrijpelijk geheel. De ontspanning komt voort uit de interactie met de natuur. Kenmerkend aan de natuur is dat het op het moment zelf leeft en niet zoals een mens continu met alle problemen en afspraken in de toekomst. Het blauwgroene tuintype wil de natuur duidelijk aanwezig hebben in zijn tuin, maar mag er niet in ‘verdwalen’. Een vogelproduct zal dus de eigenzinnigheid van de natuur moeten uitstralen, maar het geheel moet zowel op zichzelf als met de natuurlijke

omgeving samenhang vertonen.

Tevens is ontspanning van groot belang bij een tuin gericht op warmte en gezelligheid. Een vogel is interessant om naar te kijken en om interactie mee te hebben. In het geval dat er kinderen aanwezig zijn is de interactie belangrijk. Op het moment dat oudere kinderen of volwassenen elkaar ontmoeten, zal het product een taak op de achtergrond vervullen. Het is een idyllische gedachte om in het zonnetje een gezellig gesprek te hebben, terwijl de vogels op de achtergrond in en uit vliegen om hun dagelijkse activiteiten te ondernemen.

Schetsen

Modern

Natuurlijk & ecologisch

Warmte & gezelligheid

Modern

Vormgeving

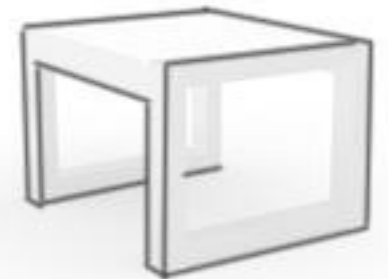
Natuurlijk

Gecontroleerd

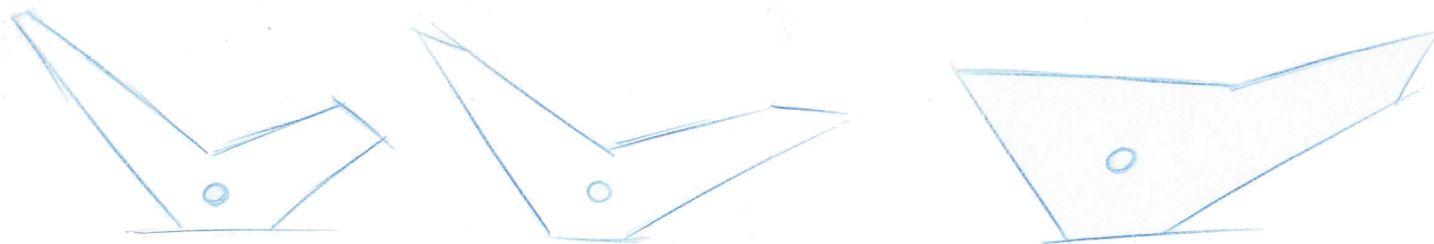
Modern

Vormgeving

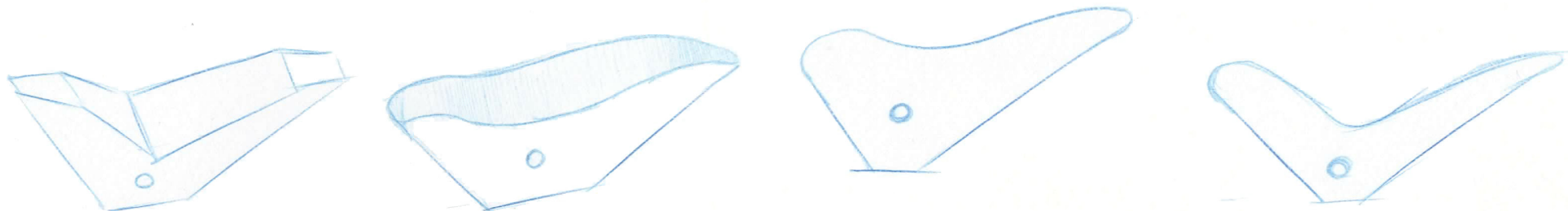

Natuurlijk

Gecontroleerd

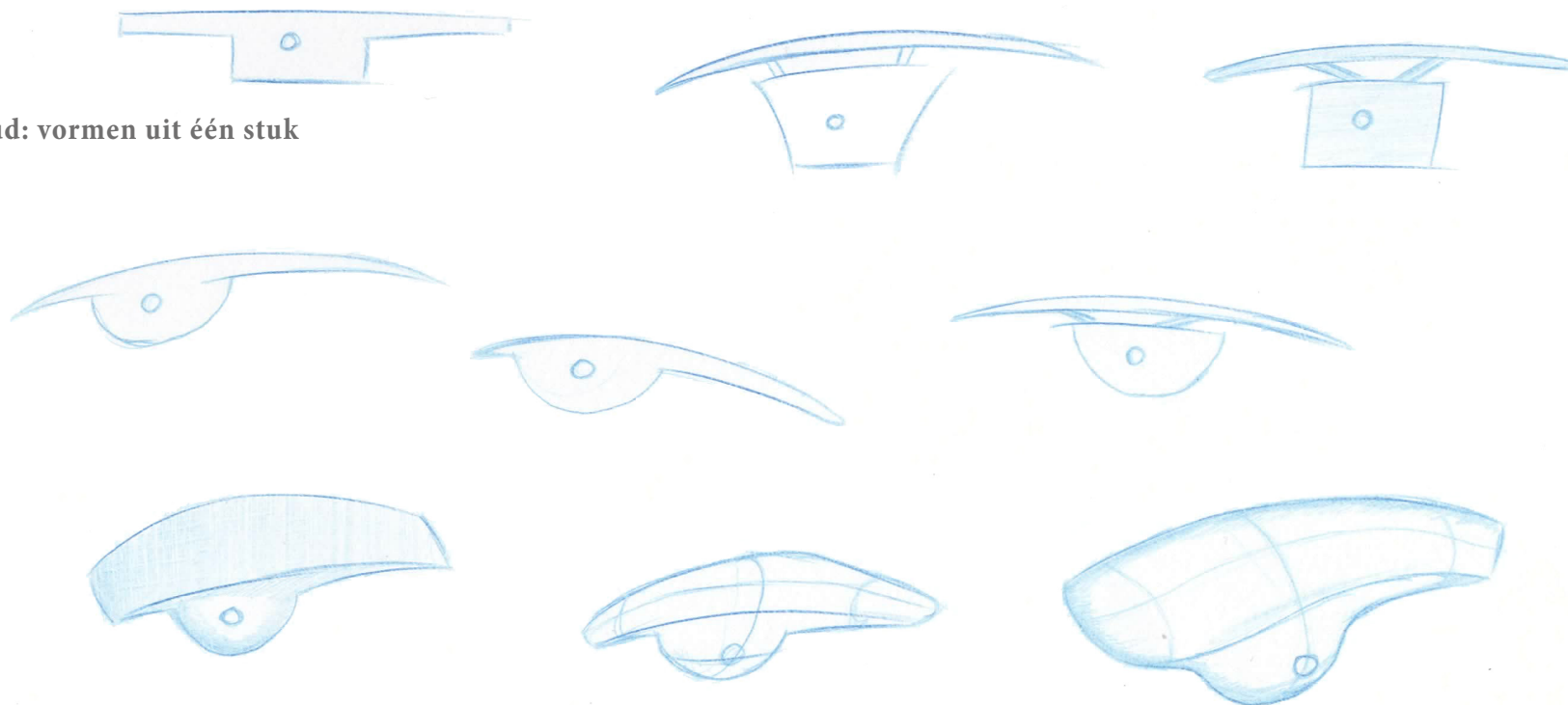

Hoekig versus gevormd

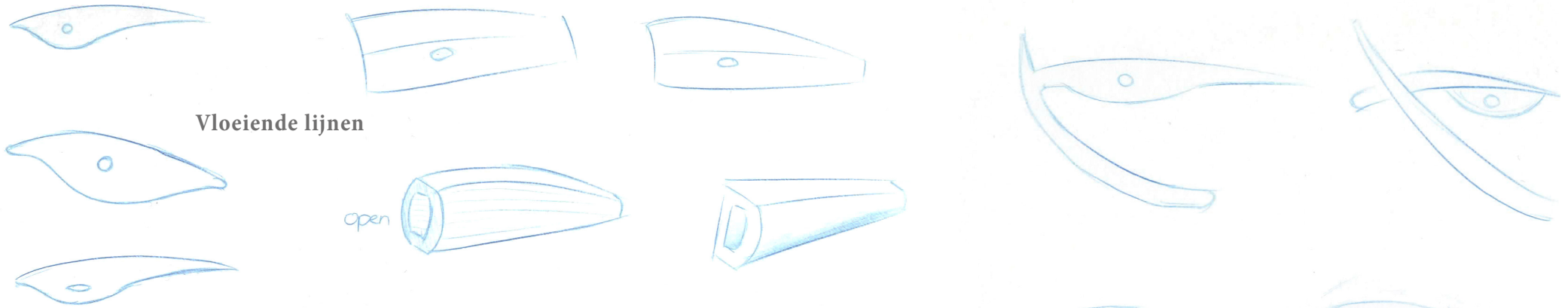

Natuurlijke, stubtiel ronde vormen

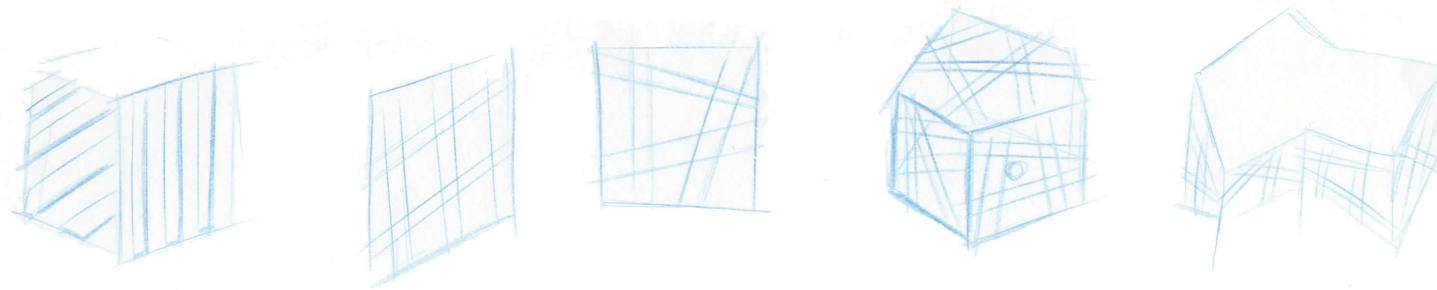
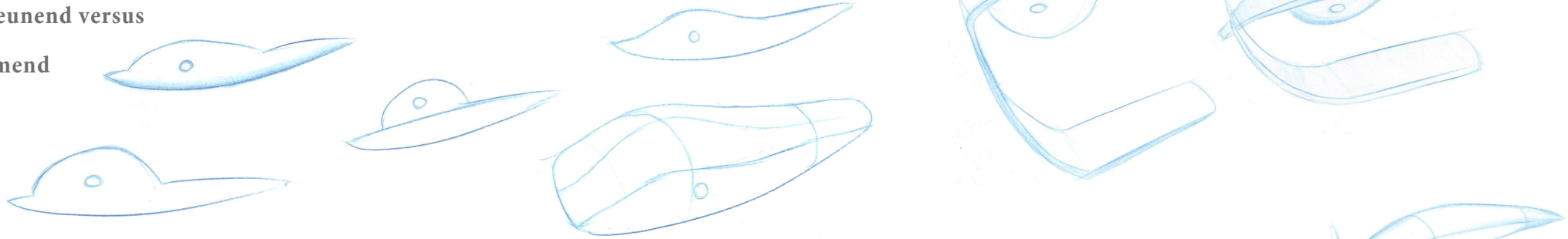
Eenvoud: vormen uit één stuk

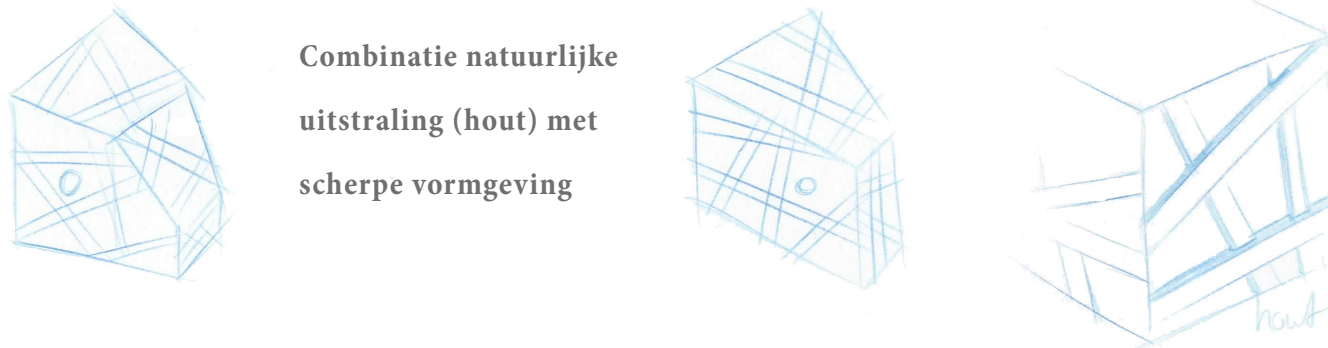
Vloeiende lijnen

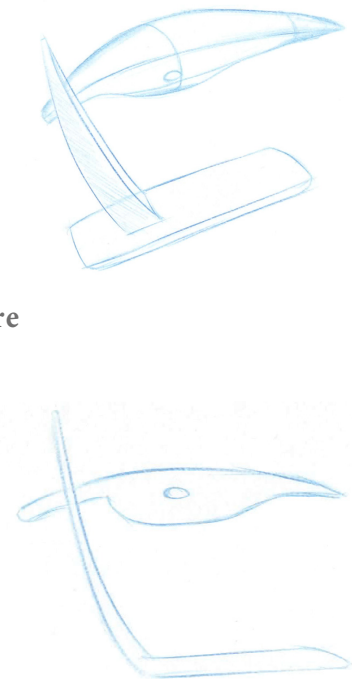
Ondersteunend versus
beschermend

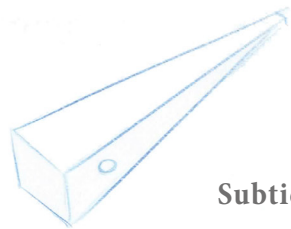
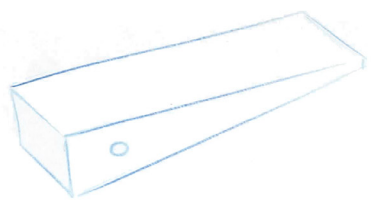

Combinatie natuurlijke
uitstraling (hout) met
scherpe vormgeving

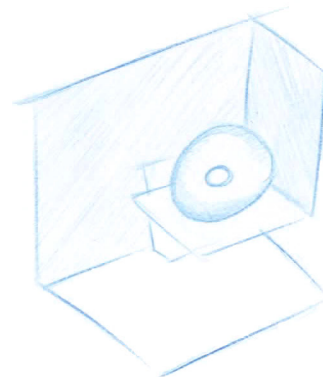
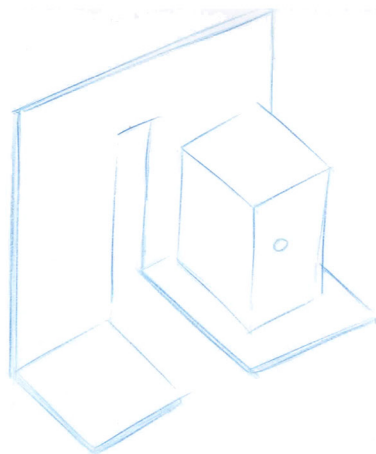
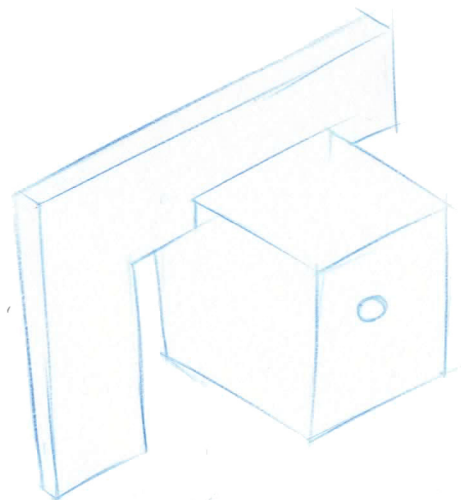
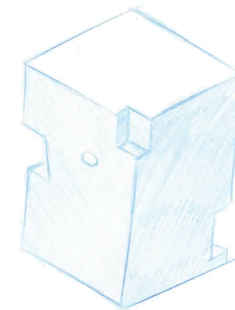
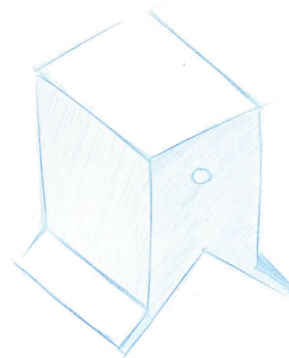

‘Statief’: statige, dure
uitstraling.

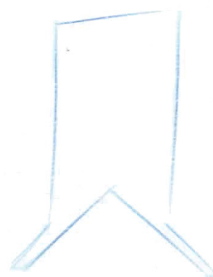
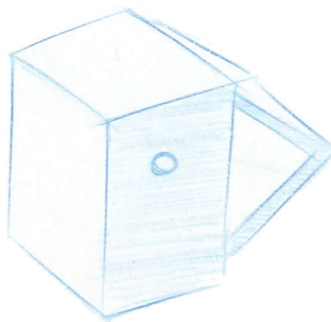
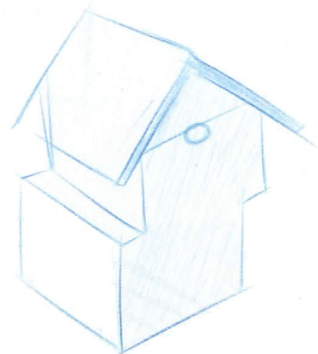
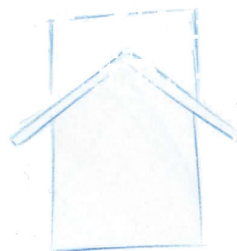
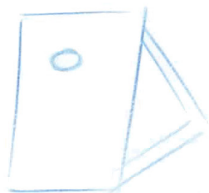
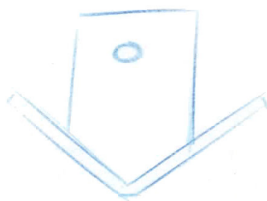

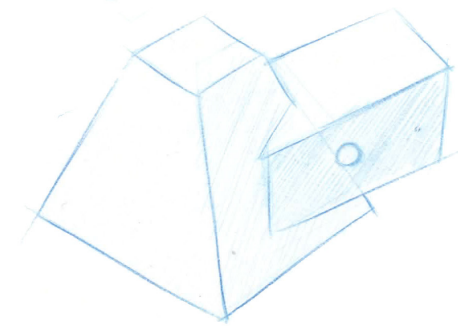
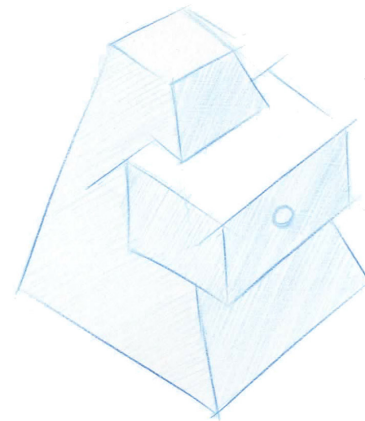
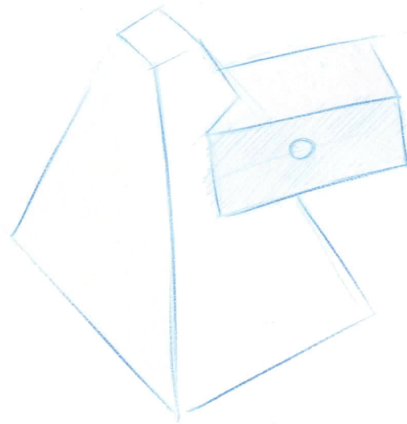
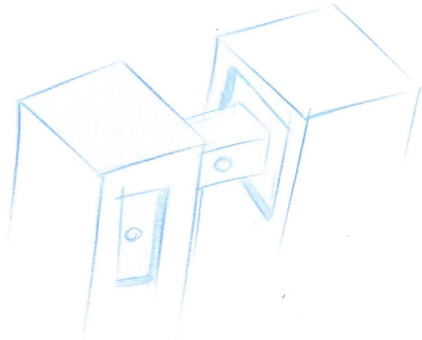
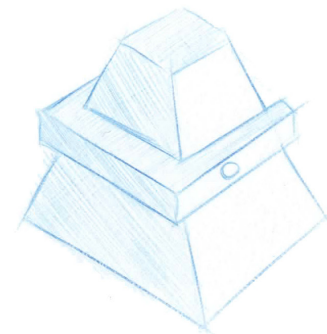
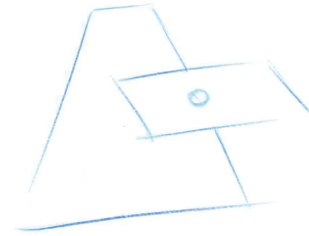
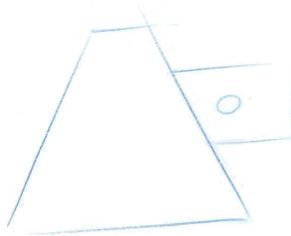
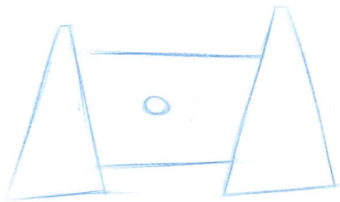
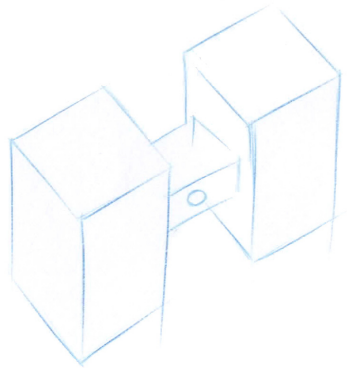
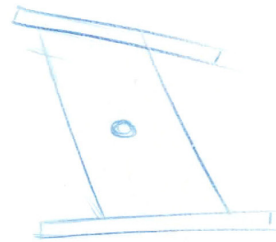
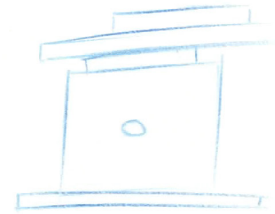
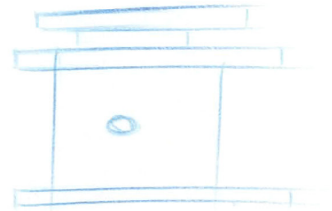
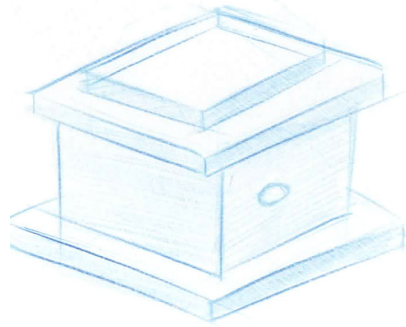
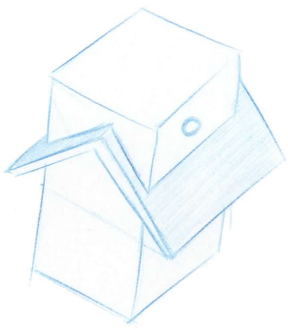
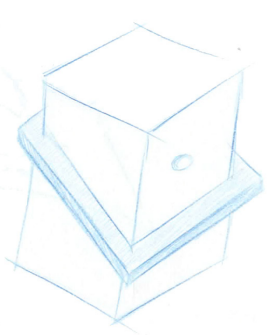
Subtiel

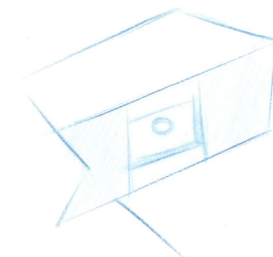
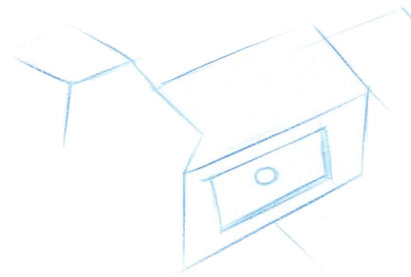
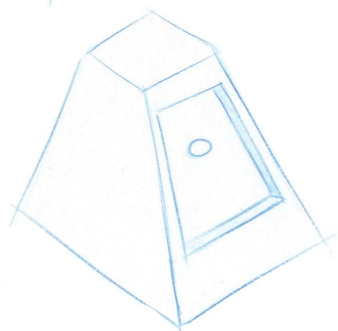
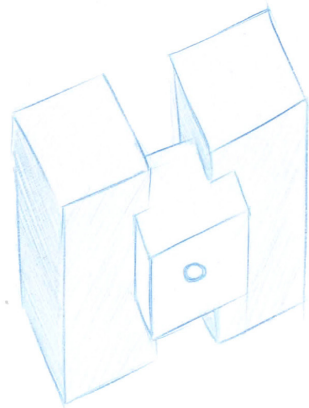
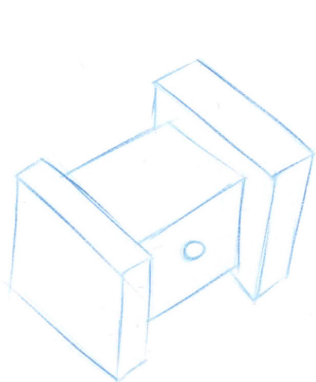
Persoonlijk

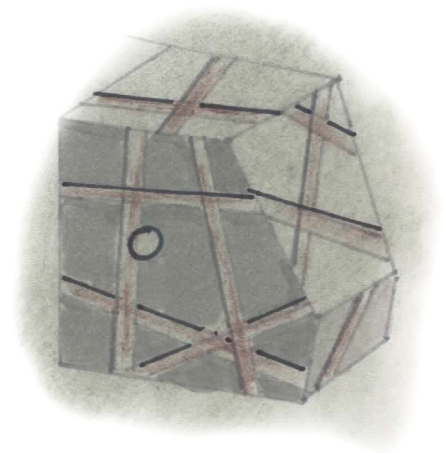
Vanaf hier is een meer persoonlijke richting ingeslagen. De vormgeving is vaak een samenspel tussen scherpe, prominent aanwezige vormen en juist heel subtiel vormen. Eenvoud speelt een grote rol. Een bezitter van een moderne tuin wil zich profileren en zich onderscheiden van de rest. Het verschil met het klassieke vogelhuisje voor de massa moet dus duidelijk zijn. Dit kan door opmerkelijke, bijzondere en zelfs onlogische aanpassingen aan het klassieke vogelhuisje te doen, of door een hele nieuwe vormdefinitie te kiezen.

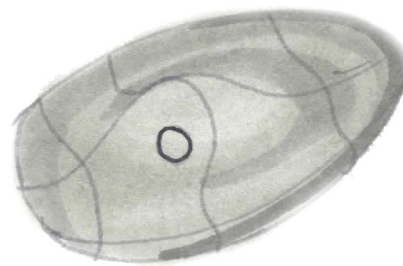
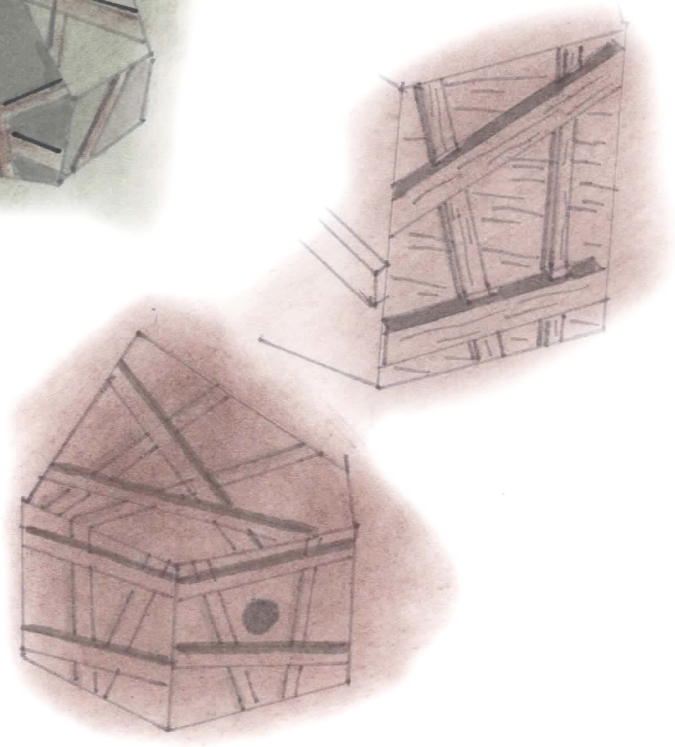

Stabiel en statig

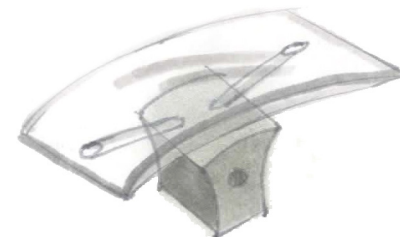
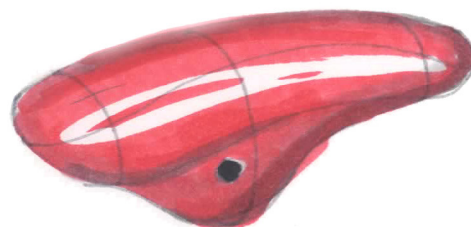
Hout of keramiek
en hout

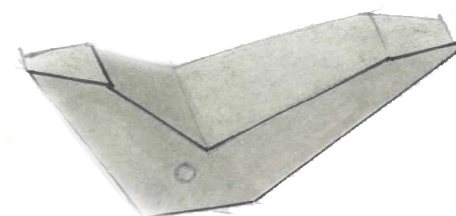
Composiet met betonlook

Staal glans

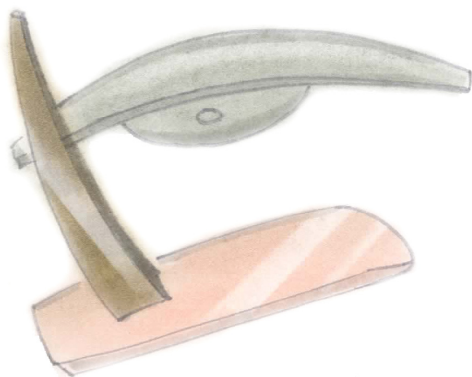
Keramiek en glas

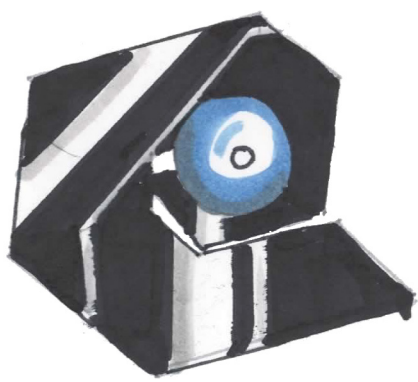

Keramiek

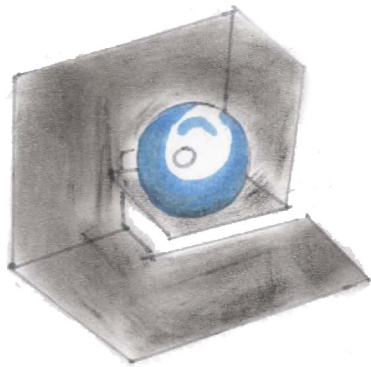

Natuursteen met
keramiek

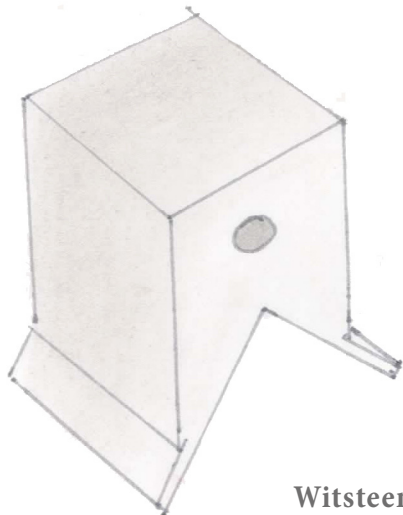

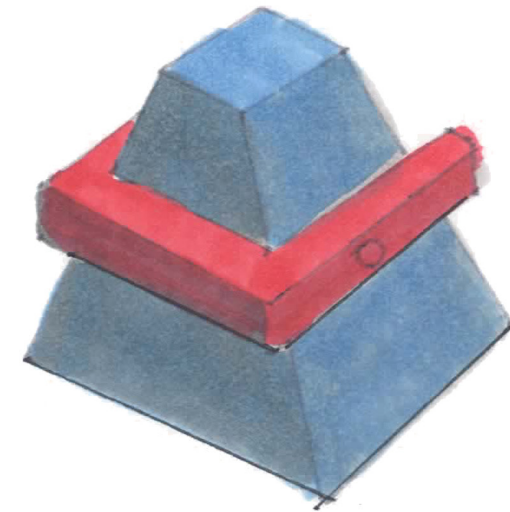
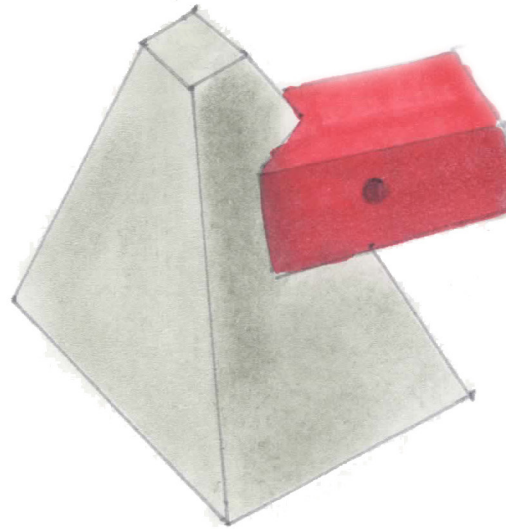
Keramiek of staal glans

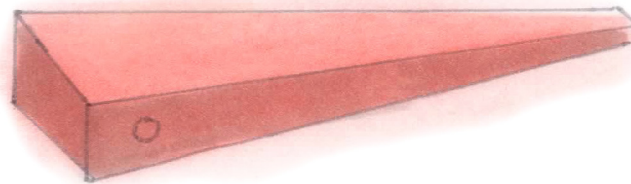
Keramiek of staal mat

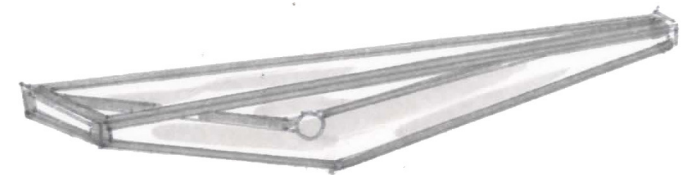
Witsteen

staal mat met of zonder keramiek

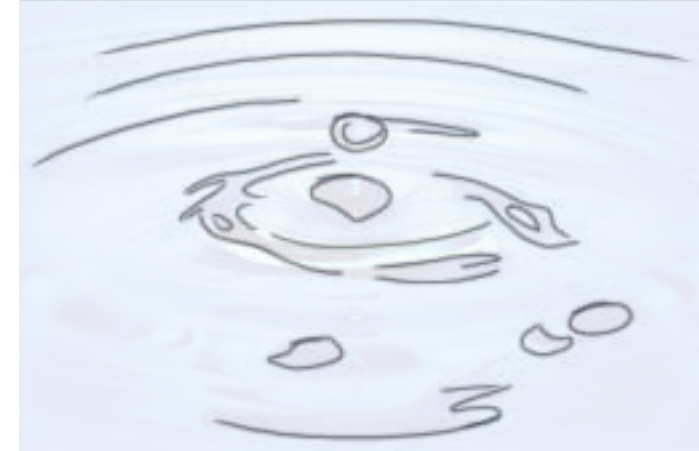
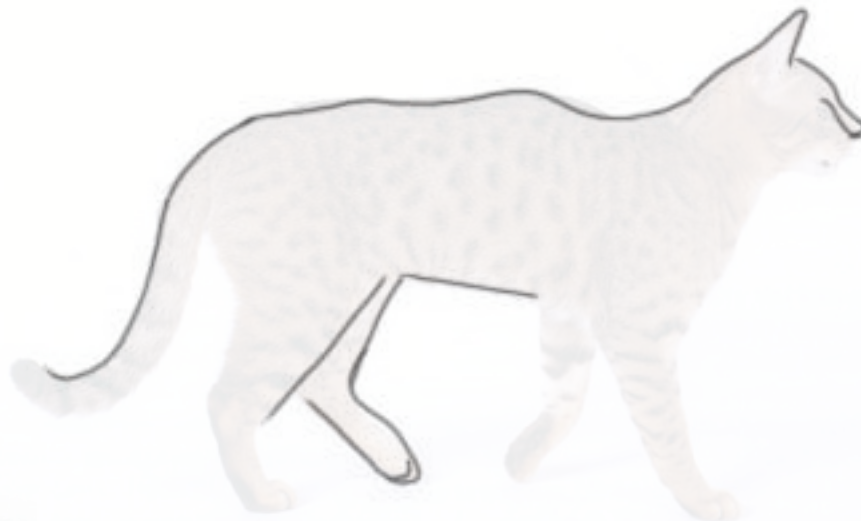

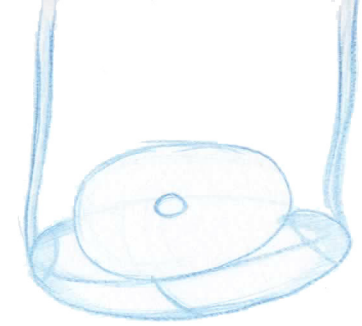
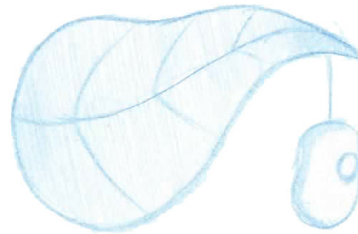
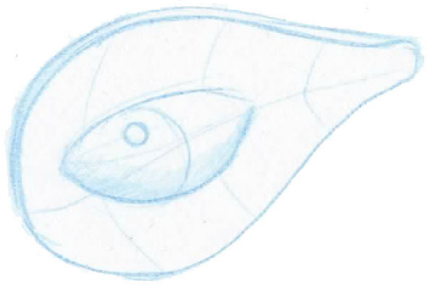
Composiet mat

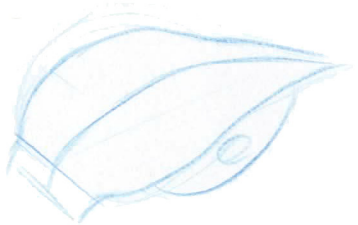
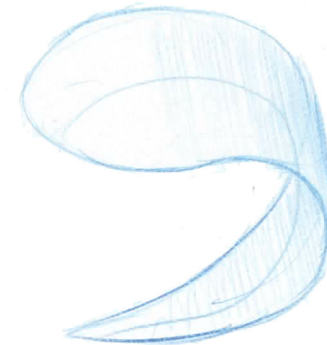
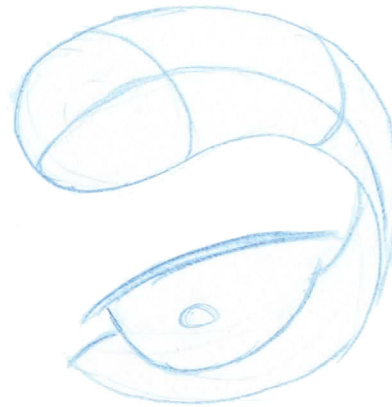
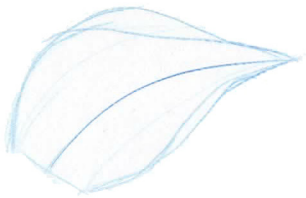
Glas met mat metaal

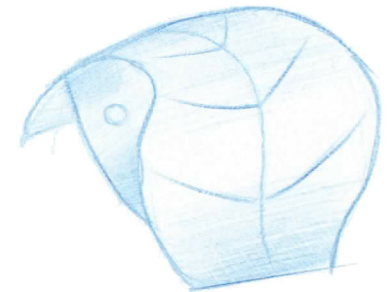
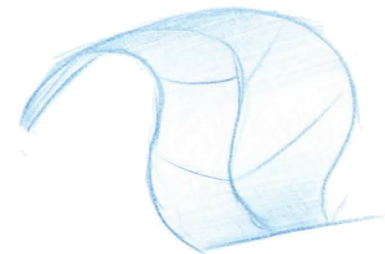
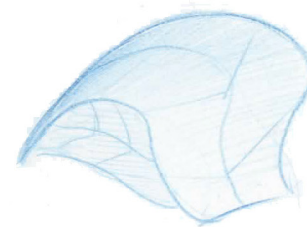

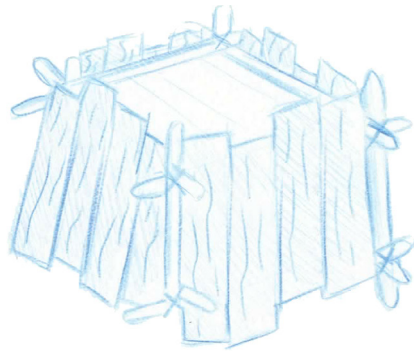
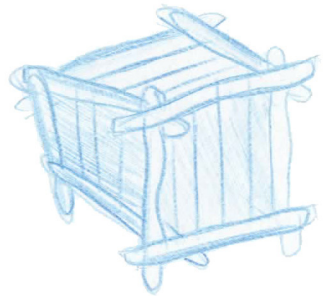
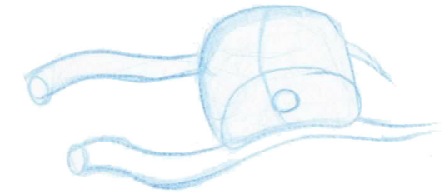
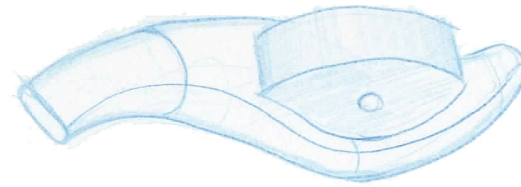
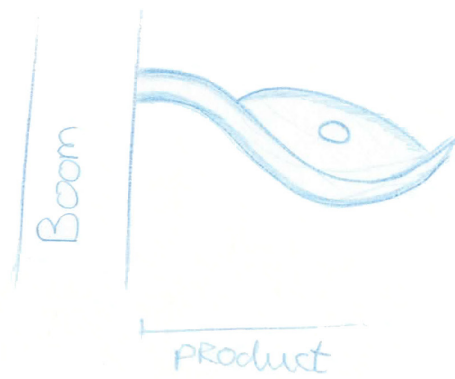
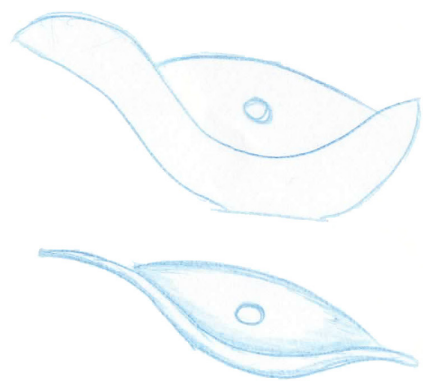
Nadeel ophangen: schommelingen

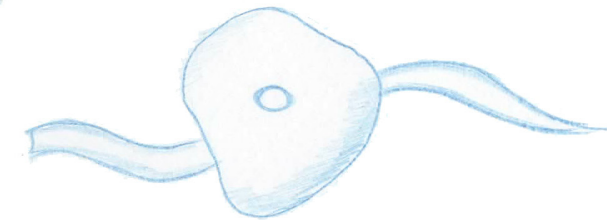
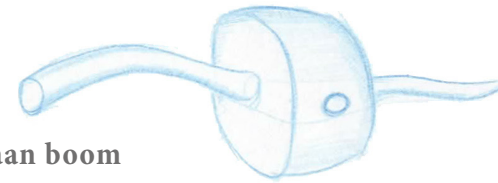
Natuurlijke bescherming

Bij de stijl 'natuurlijk en ecologisch' is niet zozeer uitgegaan van een persoonlijke en een natuurelijke kant. Gezien het natuurlijk al als vereisde is opgenomen in de stijl zou dat dubbelop zijn. Een natuurlijk product moet opgaan in de omgeving. Het moet overkomen alsof het door de natuur is gemaakt. De natuur vormt de basis waarbinnen de vogel een plekje zoekt. De vogel is in deze omgeving echter wel belangrijk en moet gekoesterd worden. Een veelvuldig terugkerend kenmerk is de beschermende en teruggetrokken vormgeving

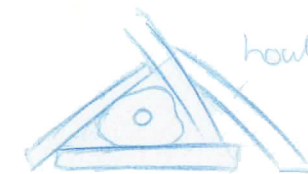

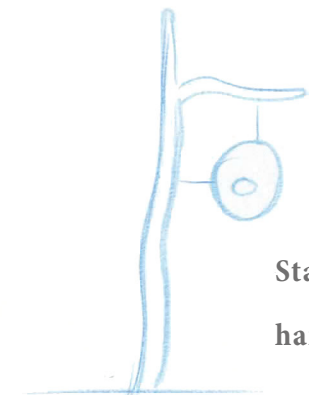
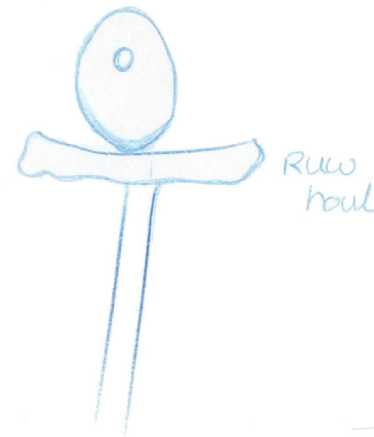
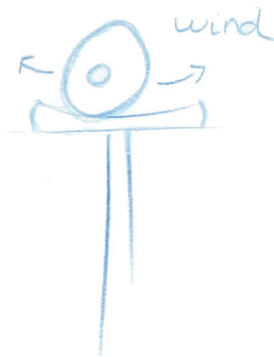
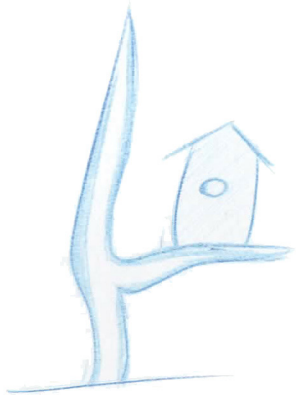
Integratie: aan boom

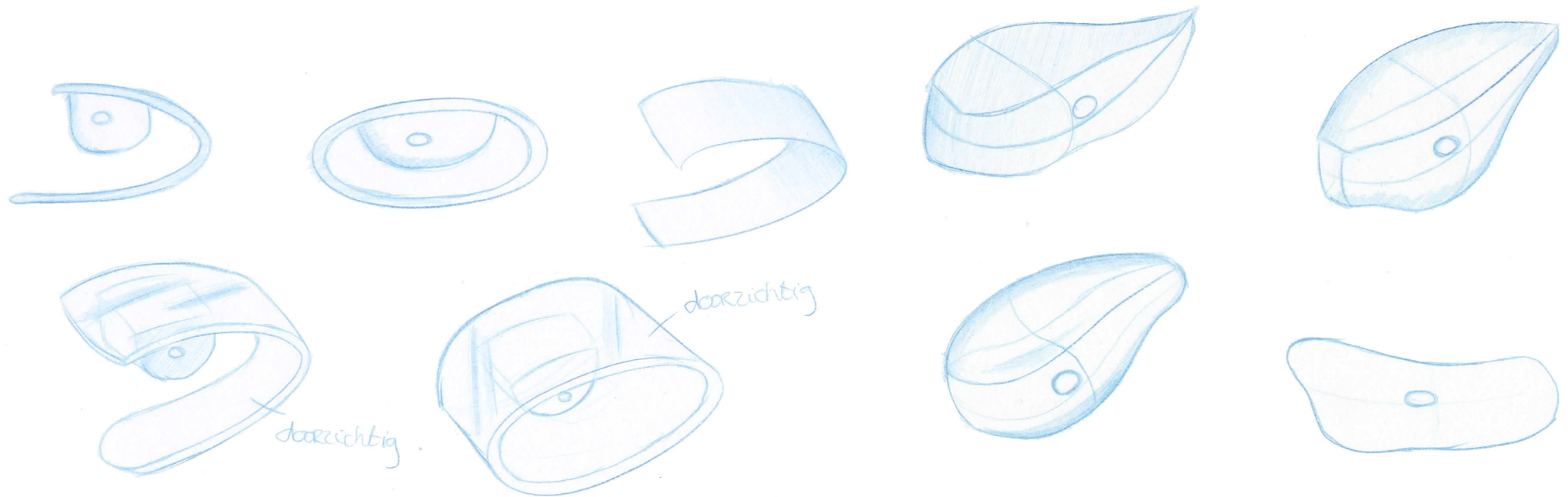
Alsof de vogel een plekje in de natuur vindt

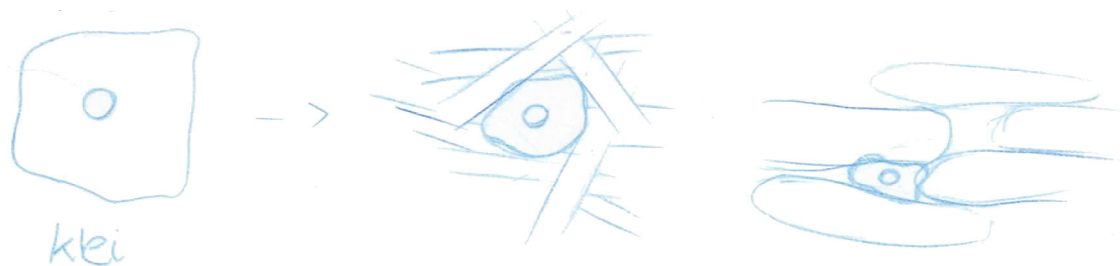
Imperfect

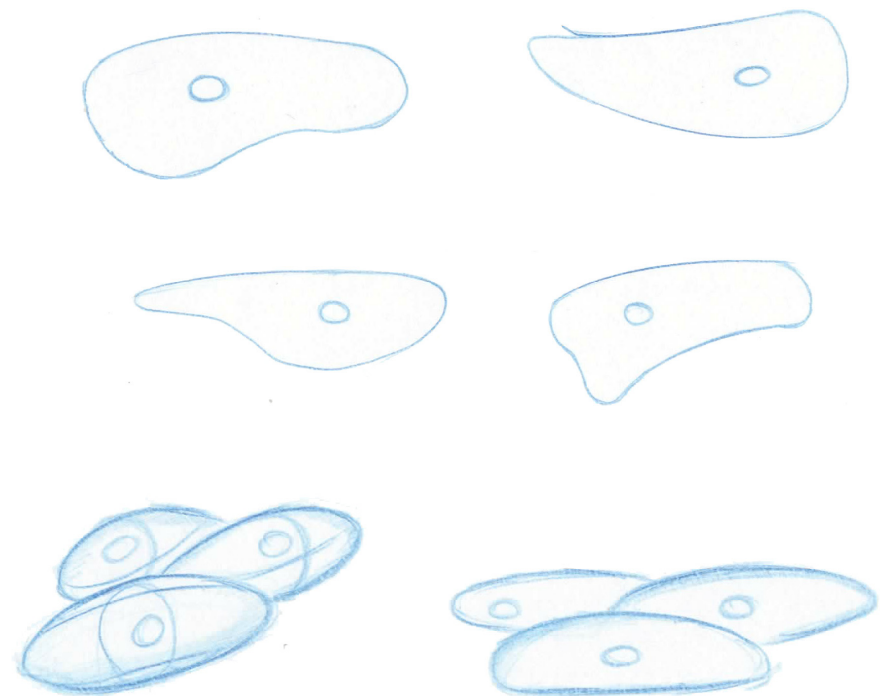
Stabiel
hangen

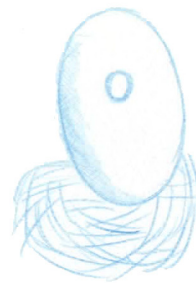
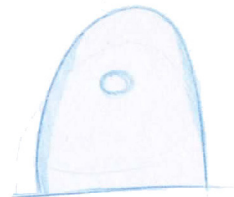
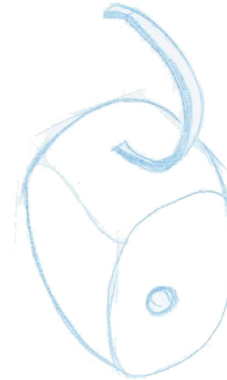
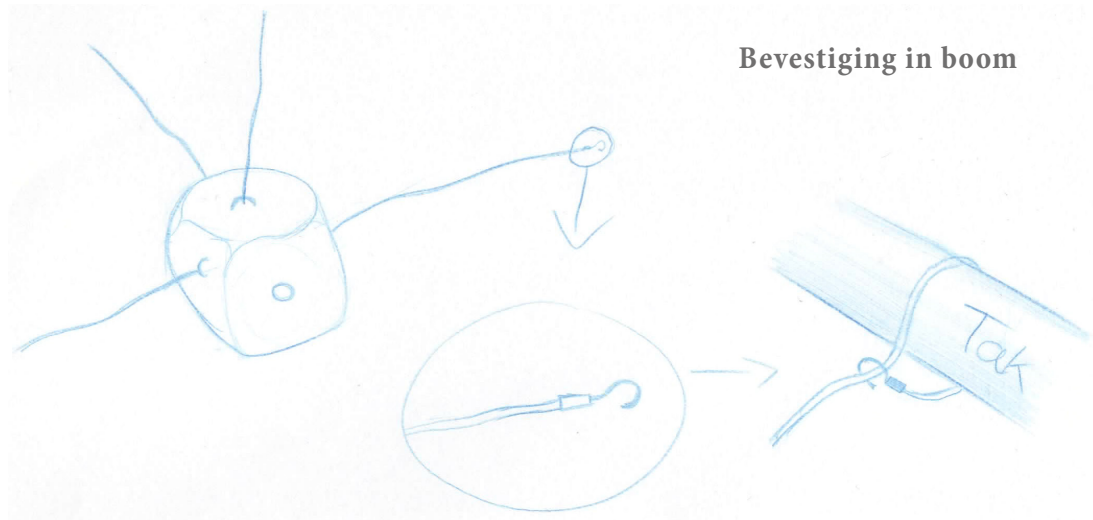
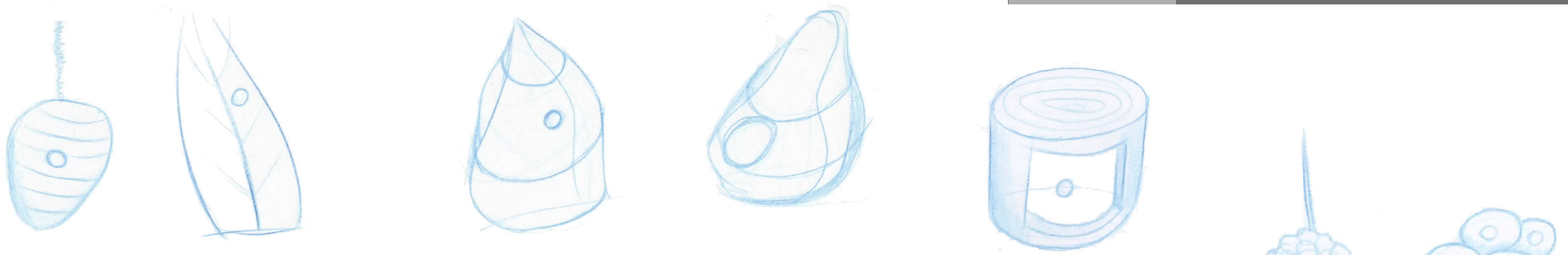
Beschermend zonder weg te stoppen

Organische vormgeving

Het idee achter bovenstaande afbeelding is dat een basisvorm vogelhuisje van ongehard klei wordt aangeleverd. De consument kan dit vervolgens in een gewenste vorm kneden en hard laten worden. Zo kan hij of zij hem bijvoorbeeld tussen een stapel hout of stenen inbedden. Hierdoor krijg je optimale gevoel van een gezocht plekje in de natuur.

"nest"

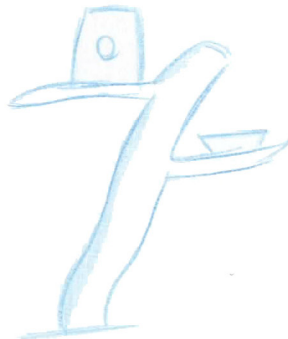
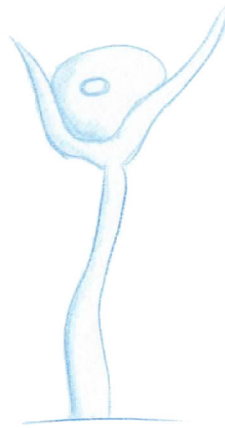

steen

Totem

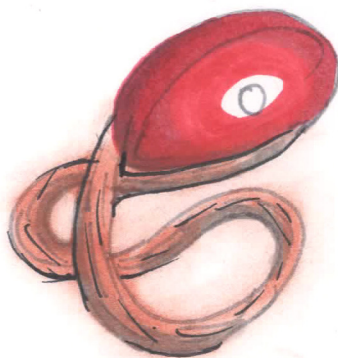
Diverse natuurmaterialen
gelijmd aan bol

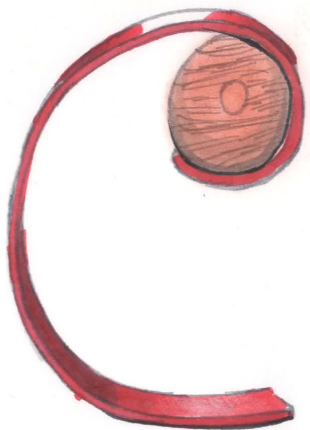
Originele boomstam met
ingebouwde terracotta hol

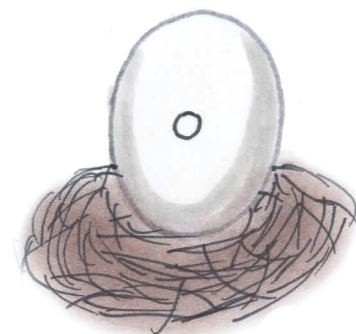
Gebogen hout en keramiek

Geverfd staal
met rieten bol

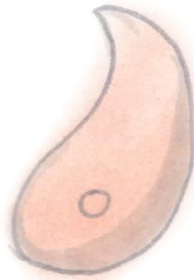

Nest takken met nesthol
wit keramiek

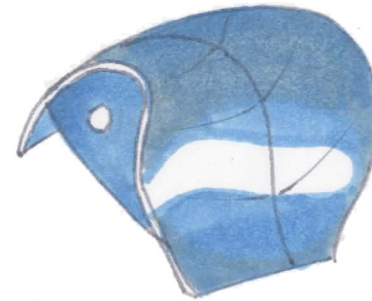

Keramiek en riet

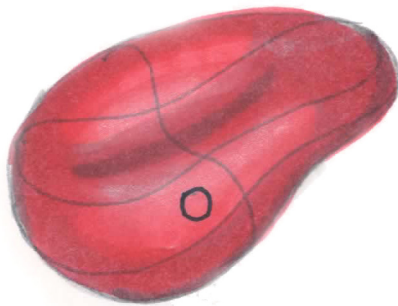
Terracotta

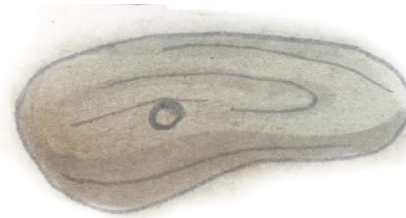
Kermiek mat en glans

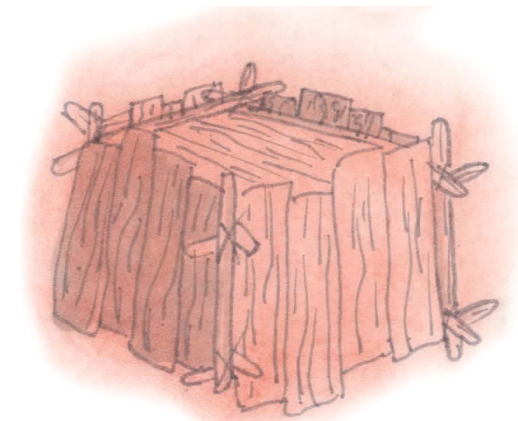
Keramiek mat of glans met
terracotta

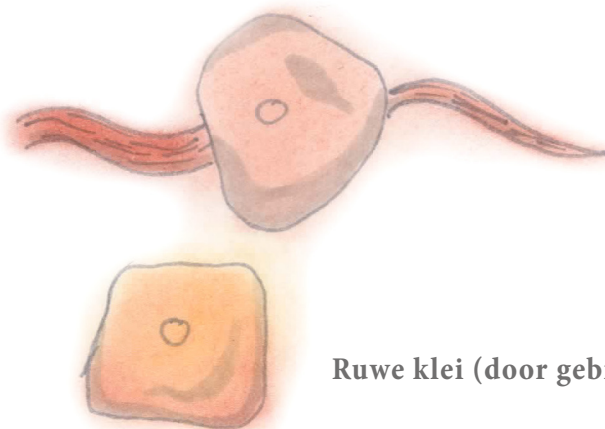
Terracotta geverfd

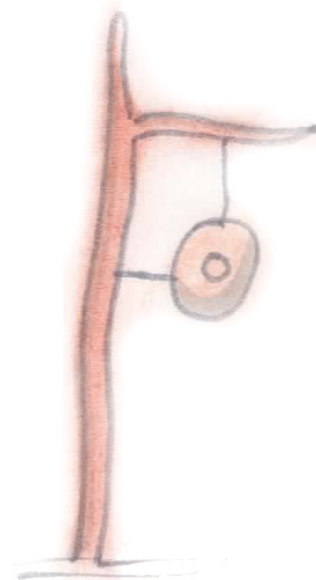
Kermamiek met steen look
of echt steen

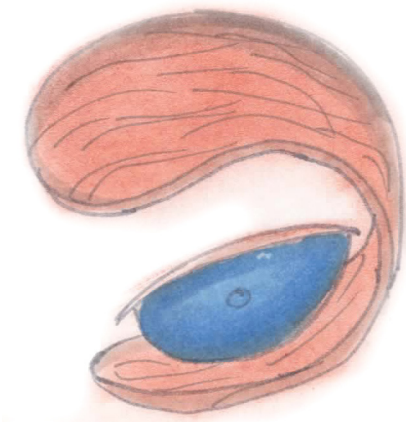
Ruw hout, touw en spijkers

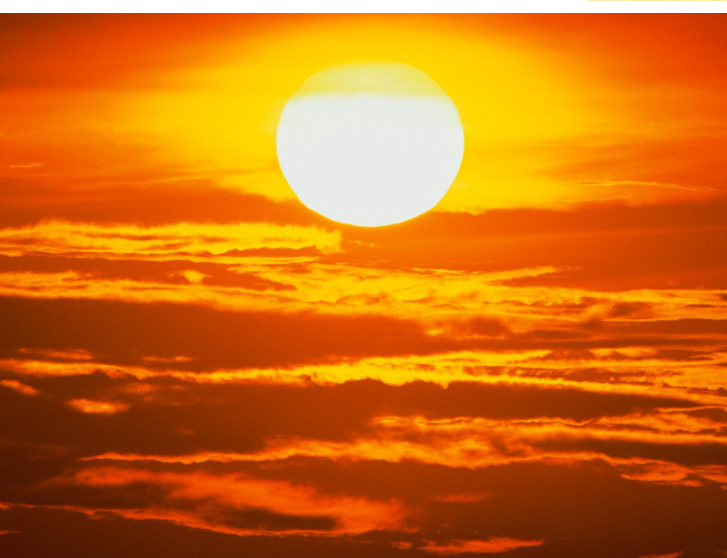
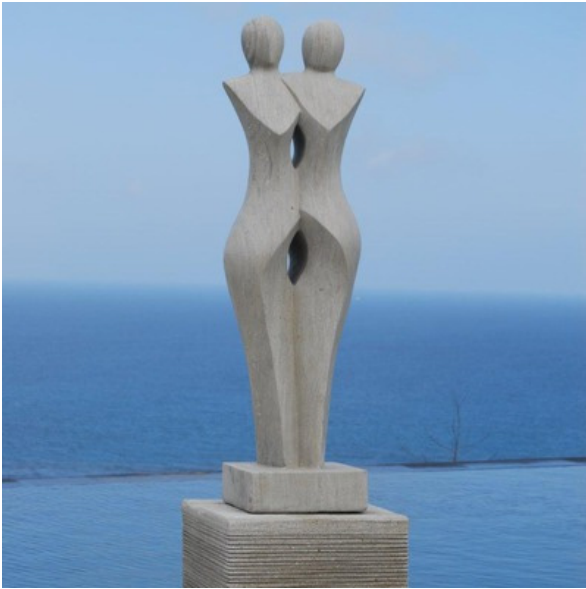
Ruw hout en
terracotta

Ruwe klei (door gebruiker te bewerken)

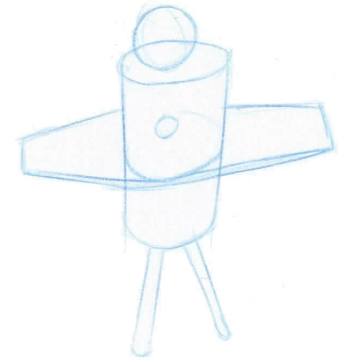
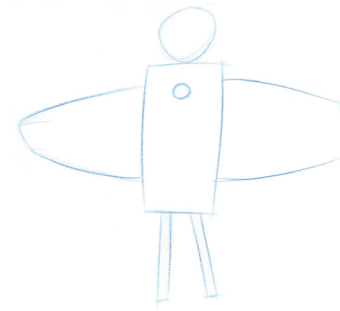
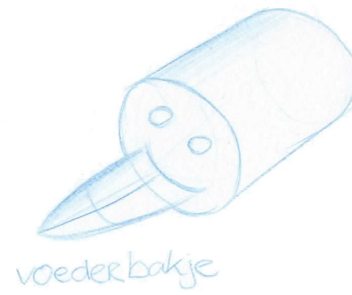

Begogen hout, mat keramiek

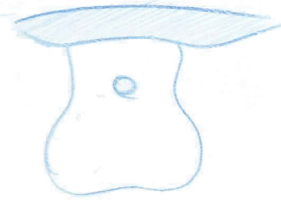
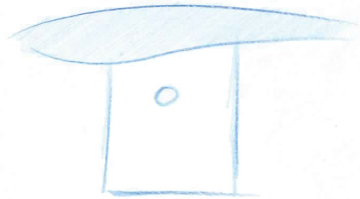
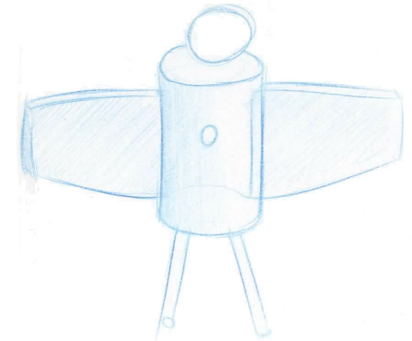
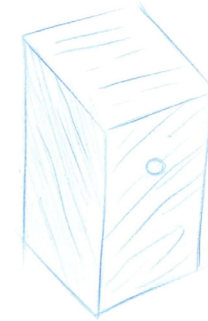

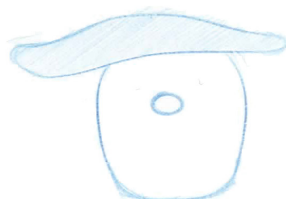
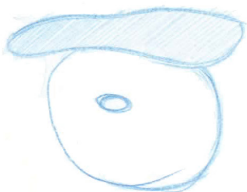
De wensen van gele tuintypes kunnen aan de ene kant worden ingewilligd door menselijke aspecten in een product te verwerken, en het product levendig over te laten komen. Dit is de persoonlijke kant. Deze meeste schetsen zijn in deze richting. Aan de andere kant, de meer natuurlijke kant, kan een product rust, warmte en zachtheid uitstralen. Dit is later bij bepaling van materiaal en afwerking nog eventueel te combineren met een meer levendige uitstralingen. Hieronder vallen de schetsen bij de termen 'zachte vormen' en 'evenwicht'.

Simplificatie natuur

Handgevormde serie (uniek)

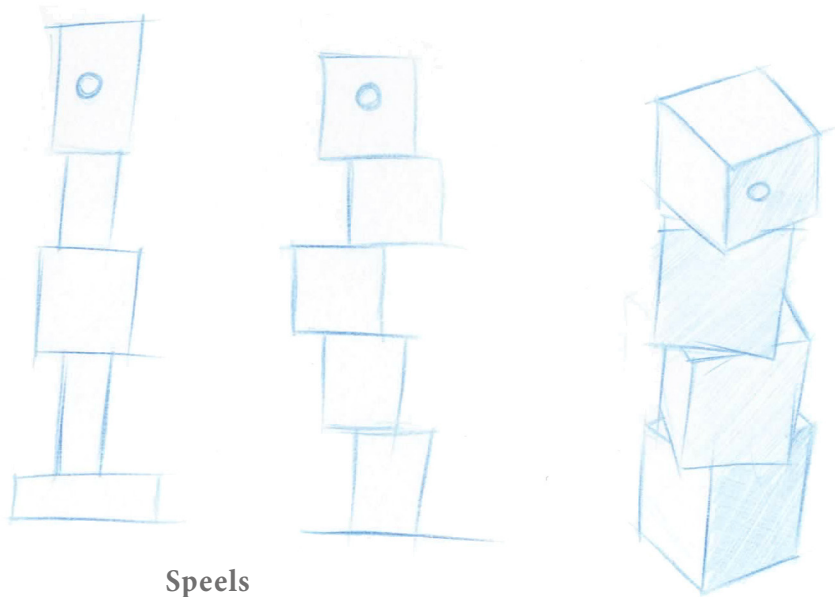

Een manier om het menselijke en de levendigheid in een product te laten terugkomen, is door uit te stralen dat het product door mensen is gemaakt. Dat kan bijvoorbeeld door een zelf uitgehakt vogelhuisje, waarbij de hakslagen nog zichtbaar zijn. Dit zou door de sociale werkplaats kunnen gebeuren, maar ook door de gebruiker zelf.

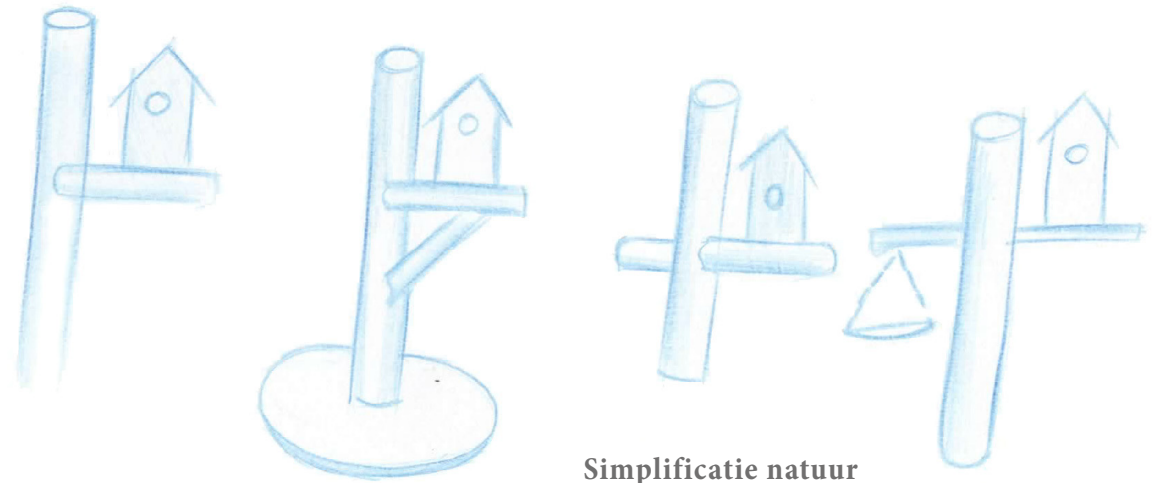

Zachte vormen

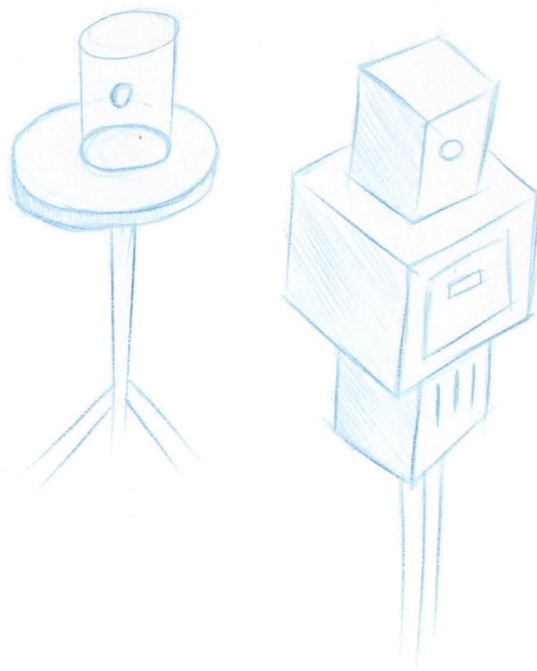

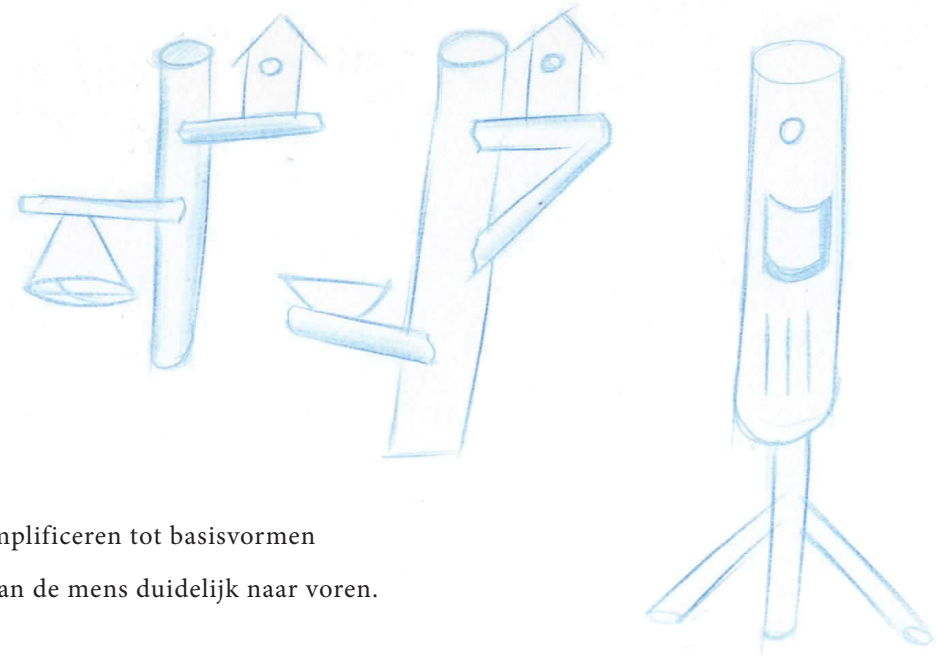
Speels

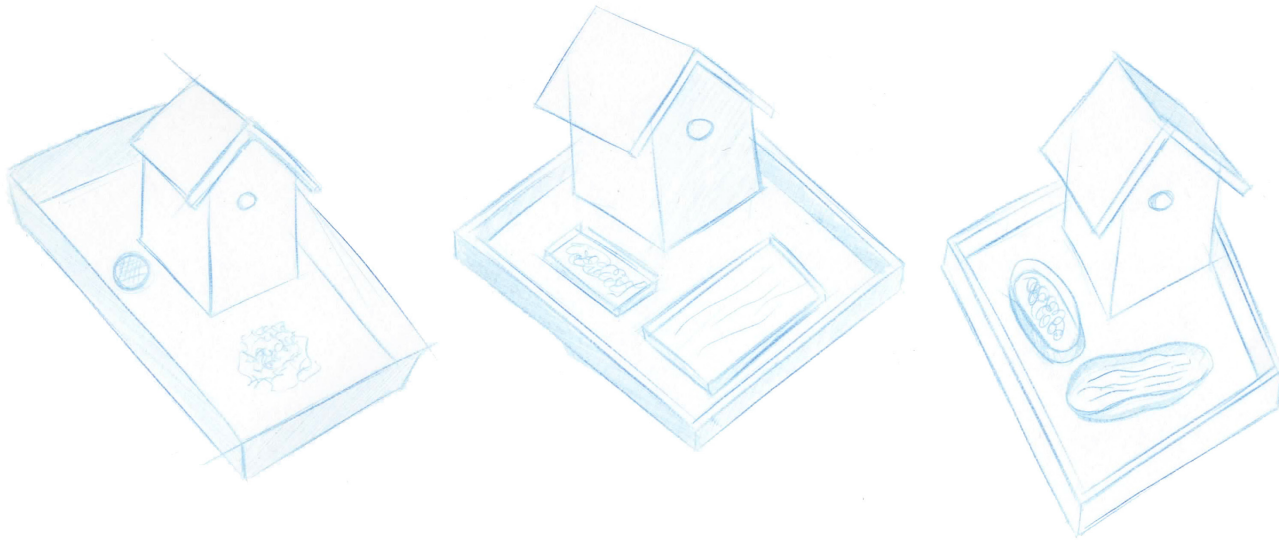
Simplificatie natuur

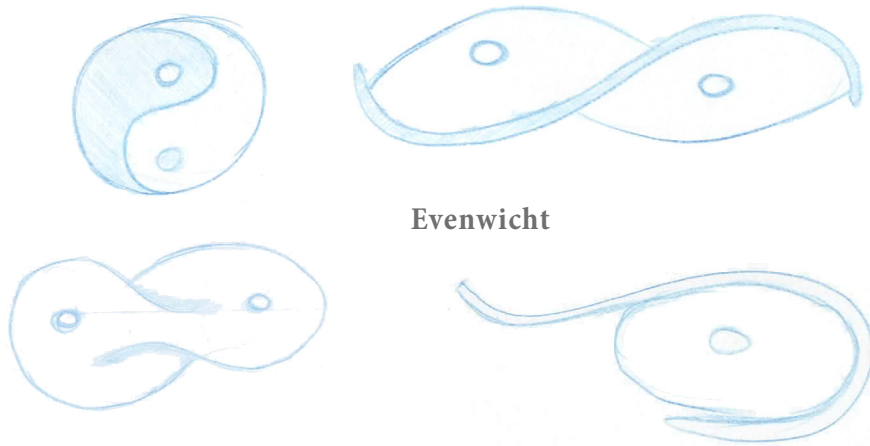
Totems

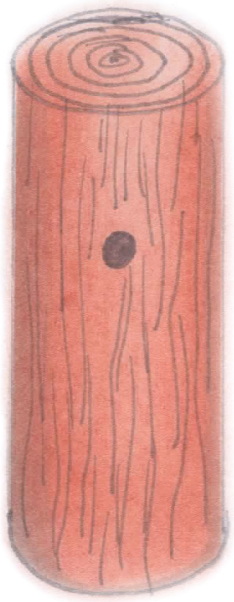
Door natuur te simplificeren tot basisvormen
komt de invloed van de mens duidelijk naar voren.

Gele tuintypes willen dingen vermensenlijkt zien, ook de natuur. Dat wordt bij dit idee op een overdreven manier uitgebeeld: een stukje voor op de tafel, terras of op een paal, die een huisje inclusief tuin voor de vogel biedt. Hierbij staat een bakje als 'zwembad' en een voederbakje, afgeschermd met een rand.

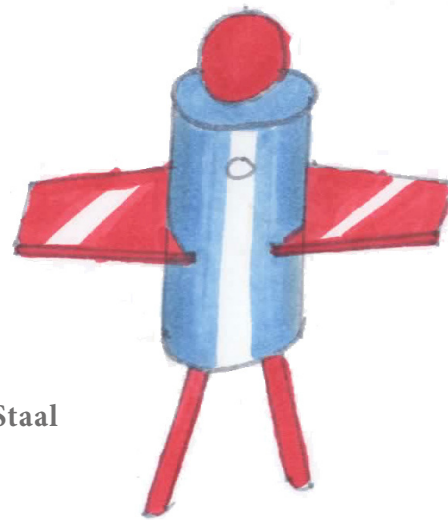

Evenwicht

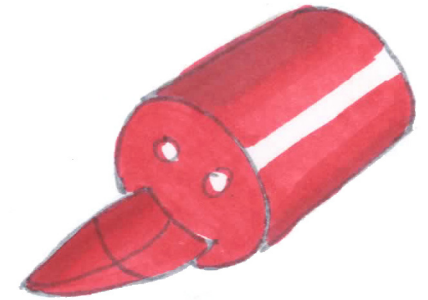

Ruwe boomstam

Geverfd keramiek
of terracotta

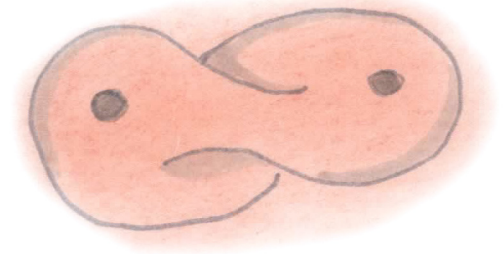

Staal

Staal

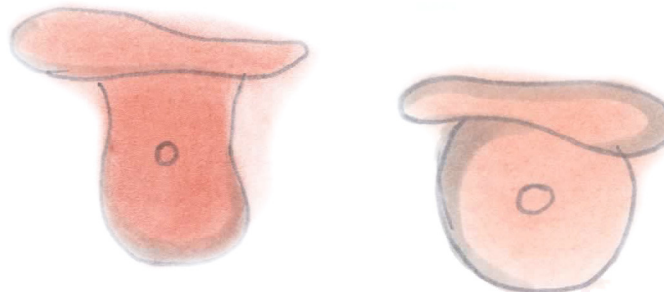
Terracotta

Staal mat en glanzend

Ruw hout en terracotta

Hout en staal

